

POSTANOWIENIE

Dnia 17 lipca 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Henryk Gradzik

na posiedzeniu w trybie art. 535§5 kpk

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 17 lipca 2014r.,

sprawy **T. R.**

skazanego z art. 62 ust. 2 ustawy z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii
z powodu kasacji wniesionej przez Rzecznika Praw Obywatelskich
od postanowienia Sądu Okręgowego w P.

z dnia 4 września 2013r., sygn. akt V Kzw [...]

utrzymującego w mocy postanowienie Sądu Rejonowego w G.

z dnia 10 czerwca 2013r., sygn. akt II Ko [...]

p o s t a n o w i ł

**uchylić zaskarżone postanowienie Sądu Okręgowego w P.
i utrzymane nim w mocy postanowienie Sądu Rejonowego w G.
i na podstawie art. 15§1 kkw umorzyć postępowanie wykonawcze
wobec T. R. z powodu zatarcia skazania.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w G. postanowieniem z dnia 10 czerwca 2013r., sygn. II Ko [...] zarządził wobec skazanego T. R. wykonanie kary łącznej 2 lat pozbawienia wolności orzeczonej prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w N. z dnia 28 lutego 2008r., sygn. II K [...]. Podstawą rozstrzygnięcia był art. 75 § 2 i 4 kk.

Postanowienie powyższe zaskarżył obrońca skazanego. W zażaleniu zarzucił obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 75§2 kk przez uznanie, że

zachodzą okoliczności uzasadniające zarządzenie wykonania kary wobec skazanego. W uzasadnieniu argumentował, że skoro jedyną przyczyną podjęcia zaskarżonej decyzji procesowej było zarzucenie T. R. w postępowaniu przygotowawczym, które wszczęto w okresie próby, popełnienia podobnego przestępstwa umyślnego, to zarządzenie wykonania kary nie było obligatoryjne. Nie doszło bowiem do skazania T. R. za inne przestępstwo przed wydaniem skarżonego postanowienia, a postępowanie karne w tym przedmiocie może zakończyć się uniewinnieniem oskarżonego.

Po rozpoznaniu zażalenia Sąd Okręgowy w P. postanowieniem z dnia 4 września 2013r., sygn. V Kzw [...] utrzymał w mocy zaskarżone postanowienie. Stwierdził w uzasadnieniu, że w toku postępowania przygotowawczego, które toczyło się w okresie próby, skazany przyznał się do udziału w obrocie środkami odurzającymi wbrew przepisom ustawy, a więc do czynu, który świadczy o rażącym naruszeniu porządku prawnego. Uznał w konsekwencji, że zarządzenie wykonania kary na podstawie art. 75§2 kk było zasadne.

W kasacji Rzecznik Praw Obywatelskich zarzucił prawomocnemu postanowieniu rażące i mogące mieć istotny wpływ na jego treść naruszenie prawa procesowego, tj. art. 22§1 i 1a kkw w zw. z art. 178§2 kkw i art. 8§1 kkw, polegające na rozpoznaniu zażalenia przez Sąd II instancji pod nieobecność obrońcy w sytuacji, gdy nie był on należycie powiadomiony o terminie posiedzenia, co w konsekwencji uniemożliwiło skazanemu skorzystanie z przysługującego mu prawa do obrony formalnej. Wniósł w konkluzji o uchylenie zaskarżonego postanowienia oraz utrzymanego nim w mocy orzeczenia Sądu I instancji i umorzenie postępowania wykonawczego na podstawie art. 15§1 kkw, wobec zatarcia skazania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zarzutowi kasacji nie można odmówić słuszności. Istotnie, w myśl art. 8§1 kkw w postępowaniu wykonawczym skazany może korzystać z pomocy obrońcy. Po wydaniu postanowienia przez Sąd Rejonowy T. R. ustanowił swoim obrońcą adwokata P. G., który sporządził zażalenie. Zgodnie z art. 178§2 kkw w posiedzeniu w przedmiocie zarządzenia wykonania kary mogą wziąć udział, między innymi, skazany oraz jego obrońca. Uprawnienie to służy im także

w postępowaniu odwoławczym (art. 20§4 kkw). Mogło ono być realizowane tylko wtedy, gdyby Sąd odwoławczy należycie zawiadomił te osoby o terminie i celu posiedzenia. Z akt sprawy wynika jednak, że zawiadomienie o posiedzeniu w przedmiocie rozpoznania zażalenia dotarło tylko do skazanego (k. 62), ale nie do obrońcy. Stwierdził to Sąd już w toku posiedzenia, na którym doszło do rozpoznania środka odwoławczego. Polecono wtedy telefoniczne powiadomienie obrońcy (protokół posiedzenia k. 68), które wykonane zostało „za pośrednictwem telefonicznej sekretarki” (k. 64). Nie ma w aktach informacji, czy adresat odebrał tak przekazaną wiadomość. Wiadomo natomiast, że po kilkudziesięciu minutach Sąd odwoławczy przystąpił do kontynuowania posiedzenia i pod nieobecność skazanego i jego obrońcy rozstrzygnął zażalenie.

Powyższe, niesporne w sprawie okoliczności, świadczą ewidentnie o naruszeniu w postępowaniu odwoławczym wymienionych w kasacji przepisów Kodeksu karnego wykonawczego. Niestawiennictwo obrońcy skazanego, który nie został należycie zawiadomiony o terminie i celu posiedzenia, nakazywało wstrzymanie rozpoznania sprawy (art. 22§1a kkw *a contrario*). Przeciwnie postąpienie stanowiło naruszenie prawa skazanego do obrony. Ustanowiony przez niego obrońca, wobec niepowiadomienia o terminie posiedzenia, nie wystąpił na posiedzeniu, na którym miał prawo popierać złożony środek odwoławczy i przedstawić wszelkie argumenty na korzyść skazanego w sytuacji, gdy zaskarżone zarządzenie wykonania kary miało charakter fakultatywny. Za oczywiste należy przyjąć, że uchybienie normom procesowym zawartym we wskazanych w kasacji przepisach mogło mieć wpływ na treść zaskarżonego postanowienia. W tym stanie rzeczy wniosek kasacji o uchylenie zaskarżonego orzeczenia jawi się jako zasadny w stopniu oczywistym (art. 535§5 kpk).

Trafny był także wniosek o umorzenie postępowania wykonawczego z powodu zatarcia skazania. Należy tu zauważyć, że wyrok w sprawie sygn. II K [...] Sądu Rejonowego w N. uprawomocnił się w dniu 5 marca 2008r., a okres próby upłynął z dniem 5 marca 2013r. Jeśli zważyć, że zgodnie z art. 75§4 kk zarządzenie wykonania kary nie może nastąpić później niż w ciągu 6 miesięcy od zakończenia okresu próby, to oznacza, że nie mogło być ono orzeczone po 5 września 2013r. Przeszkodą w zatarciu skazania nie jest wymierzenie

skazanemu kary grzywny w wyroku skazującym, gdyż jak wynika z akt, kara ta została wykonana (k. 78). Z powodu zatarcia skazania uchyleniu podlegało także postanowienie Sądu Rejonowego w G. z dnia 10 czerwca 2013r., sygn. II Ko [...] wydane w I instancji.

aw